

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครตามพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยกำหนดให้ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครเป็นผู้กำหนดแบบเอกสาร^๑

กรุงเทพมหานครได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๗๐๔/๑๓๕๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรุงเทพมหานครจะดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๔ โดยกำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจในการออกประกาศกำหนดแบบเอกสารในการขอและการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๓ ข้อ ๕๓ และข้อ ๖๓ ที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้มีอำนาจประกาศกำหนดแบบเอกสารในการแจ้งและการขออนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร โดยได้นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานคร ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ซึ่งคณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตว่า การออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครในลักษณะดังกล่าวอาจเป็นการออกกฎหมายเพื่อมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครออกประกาศกรุงเทพมหานครเพิ่มเติม จึงควรหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อให้เกิดความถูกต้องชัดเจน

กรุงเทพมหานครพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๘ กำหนดให้การแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบเพื่อดำเนินการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารซึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช่เป็นการขายของในตลาดตามมาตรา ๓๘ และหนังสือรับรองการแจ้ง ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น และมาตรา ๕๔ กำหนดให้ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้ จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า การตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครโดยให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้มีอำนาจออกประกาศกำหนดแบบเอกสารในการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการมอบอำนาจหรือไม่ อย่างไร โดยเฉพาะการกำหนดแบบการแจ้งและหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารซึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช่เป็นการขายของในตลาดตามมาตรา ๓๘ ข้างต้นได้กำหนดให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งในชั้นเสนอร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. .... กรุงเทพมหานครได้จัดทำแบบเอกสารในการแจ้งและการขออนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร

^๑ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๒/๔๒ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

และสถานที่สะสมอาหารเนบท้ายร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฯ แต่สภากรุงเทพมหานครได้มีการแก้ไข โดยตัดแบบเอกสารท้ายร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฯ ออก และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ที่มีอำนาจออกประกาศกำหนดแบบเอกสารแทน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องนี้เป็นไป ด้วยความถูกต้องชัดเจน จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. การแก้ไขข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๔ ซึ่งกำหนดว่า “การขอและการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามแบบท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้” เป็น “การขอและออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และการดำเนินการอื่น ที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามแบบที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศกำหนด” เป็นการออกกฎหมาย ลำดับรองที่มีลักษณะมอบอำนาจช่วงหรือไม่ และสามารถกระทำหรือไม่

๒. กรณีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสม อาหาร พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๓ ข้อ ๕๓ และข้อ ๖๓ ที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ที่มีอำนาจออกประกาศกำหนดแบบเอกสารในการแจ้งและการขออนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่าย อาหารและสถานที่สะสมอาหาร เป็นการออกกฎหมายลำดับรองที่มีลักษณะมอบอำนาจช่วงหรือไม่ และสามารถกระทำหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหารือของกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย) และผู้แทนกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า กรุงเทพมหานครประสงค์จะขอหารือในประเด็นที่หนึ่งเฉพาะกรณี การมอบให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไปกำหนดแบบเอกสารเท่านั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) จึงเห็นควรกำหนดประเด็นพิจารณาใหม่ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความประสงค์ ของกรุงเทพมหานคร โดยมีประเด็นและความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การแก้ไขข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้การขอและการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นไปตามแบบที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศกำหนด สอดคล้องกับบทอาศัยอำนาจ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายไว้ในหมวด ๗ กิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ โดยมาตรา ๓๑^๒ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ สาธารณสุขมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และเพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการตามที่ประกาศดังกล่าว มาตรา ๓๒^๓ บัญญัติให้ ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น (๑) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น และ (๒) กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับผู้ดำเนินกิจการดังกล่าวปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะ

^๒มาตรา ๓๑ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

^๓มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ประกาศตามมาตรา ๓๑ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมี การควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับผู้ดำเนินกิจการตาม (๑) ปฏิบัติเกี่ยวกับการ ดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ

ของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ โดยมาตรา ๓๓^๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒^๕ (๑) ใช้บังคับ ห้ามผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งในการขอและการออกใบอนุญาตนั้น มาตรา ๕๔^๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้ หากผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง จะมีโทษตามมาตรา ๗๑^๗ ที่บัญญัติให้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามมาตรา ๓๒ (๒) จะมีโทษตามมาตรา ๗๓^๘ ที่บัญญัติให้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงเป็นกรณีที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข ได้บัญญัติส่วนที่เป็นสาระสำคัญ และบทบัญญัติที่เป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายจะมอบอำนาจให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น เป็นผู้กำหนดในรูปแบบของข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยได้กำหนดขั้นตอนและองค์การที่มีอำนาจในเรื่องดังกล่าว ไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น ในการดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นจึงต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ประกอบกิจการที่จะถูกควบคุม ในส่วนของแบบเอกสารที่เป็นคำขอ และการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หากไม่ใช่เรื่องที่เป็นสาระสำคัญ ที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข บัญญัติให้ต้องกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นและเป็นเรื่องรายละเอียด ในทางปฏิบัติซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่วางระเบียบเพื่อให้งานของกรุงเทพมหานคร

“มาตรา ๓๓ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุม ตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะ ให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไป ในข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๒) ก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

“มาตรา ๕๔ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณา ออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง

“มาตรา ๗๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

“มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๐ (๕) มาตรา ๓๒ (๒) มาตรา ๓๕ (๑) หรือ (๔) หรือมาตรา ๔๐ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ (๒) หรือ (๓) หรือมาตรา ๔๐ (๑) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท

เป็นไปโดยเรียบร้อยและรักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข และกฎหมายอื่น ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๙^๔ (๕) (๖) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ แล้วการกำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้กำหนดแบบคำขอหรือแบบใบอนุญาตก็ไม่ขัดกับบทอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ที่ได้ให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสรีที่ ๑๓๐/๒๕๕๖^{๑๐}

ประเด็นที่สอง การที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้มีอำนาจออกประกาศกำหนดแบบเอกสารในการแจ้งและการขออนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร สอดคล้องกับบทอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติการสาธารณสุข ได้บัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารไว้ในหมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร โดยมาตรา ๓๘^{๑๑} ได้บัญญัติให้ผู้ซึ่งจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรที่มีใช้เป็นการขายของในตลาดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่หากสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ผู้ซึ่งจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งก่อนการจัดตั้ง โดยในกรณีการขอและการออกใบอนุญาตนั้น มาตรา ๕๔^{๑๒} วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้ ส่วนการแจ้งตามมาตรา ๓๘ และหนังสือรับรองการแจ้ง มาตรา ๔๘^{๑๓} วรรคหนึ่ง บัญญัติให้เป็นไปตามแบบ

^๔มาตรา ๔๙ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. ฯลฯ

๑. ฯลฯ

(๕) วางระเบียบเพื่อให้งานของกรุงเทพมหานครเป็นไปโดยเรียบร้อย

(๖) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

(๗) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

^{๑๐}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการออกข้อบัญญัติและระเบียบกรุงเทพมหานครให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เป็นบทอาศัยอำนาจ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๒๑๙ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๑}มาตรา ๓๘ ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช้เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖ ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ ก่อนการจัดตั้ง

^{๑๒}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

^{๑๓}มาตรา ๔๘ การแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบเพื่อดำเนินกิจการตามมาตรา ๓๘ และหนังสือรับรองการแจ้ง ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับแจ้ง ให้ออกใบรับแก่ผู้แจ้งเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการประกอบกิจการตามที่แจ้งได้ชั่วคราวในระหว่างเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นยังมิได้ออกหนังสือรับรองการแจ้ง

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจการแจ้งให้ถูกต้องตามแบบที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ถ้าการแจ้งเป็นไปโดยถูกต้องให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง

(มีต่อหน้าถัดไป)

ที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยมาตรา ๓๙^{๑๔} กำหนดให้ผู้จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่
 สดผสมอาหารซึ่งได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายแล้วต้องปฏิบัติให้ถูกต้อง
 ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น^{๑๕} หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสือ
 รับรองการแจ้ง หากผู้ใดจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สดผสมอาหารซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อย
 ตารางเมตรที่ไม่ใช่เป็นการขายของในตลาดโดยไม่ได้รับใบอนุญาต มาตรา ๗๒^{๑๖} บัญญัติให้ต้องระวาง
 โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และถ้าผู้ใดจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร
 หรือสถานที่สดผสมอาหาร ซึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตรที่ไม่ใช่การขายของในตลาด โดยไม่มีหนังสือ
 รับรองการแจ้ง มาตรา ๗๒ บัญญัติให้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่น
 ห้าพันบาท จึงเห็นได้ว่า ในกรณีของสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สดผสมอาหารนั้น พระราชบัญญัติ
 การสาธารณสุข ได้มีการมอบอำนาจให้ราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดในรูปแบบของข้อบัญญัติ
 ท้องถิ่นเหมือนกับความเห็นในประเด็นที่หนึ่ง การกำหนดแบบคำขอและใบอนุญาตต่าง ๆ จึงเป็นไปตาม

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑๓)

ในใบรับแจ้งหรือหนังสือรับรองการแจ้ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้แจ้ง
 หรือผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

ในกรณีที่การแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แจ้งทราบภายใน
 เจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง ถ้าผู้แจ้งไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่
 ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้การแจ้งของผู้แจ้งเป็นอันสิ้นผล แต่ถ้าผู้แจ้ง
 ได้ดำเนินการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนดแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายใน
 เจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้งซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องตามแบบที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง

^{๑๔}มาตรา ๓๙ ผู้จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สดผสมอาหาร ซึ่งได้รับใบอนุญาต
 ตามมาตรา ๕๖ หรือหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ และผู้จำหน่าย ทำ ประกอบ ปูรง เก็บหรือสดผสมอาหาร
 ในสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สดผสมอาหารตามมาตรา ๓๘ ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
 ไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๔๐ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง

^{๑๕}มาตรา ๔๐ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่
 สดผสมอาหารที่ได้รับใบอนุญาต หรือได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติ
 ท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภทของสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สดผสมอาหารตามประเภท
 ของอาหารหรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการหรือตามวิธีการจำหน่าย

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง ใช้ และดูแลรักษาสถานที่และสุขลักษณะของบริเวณ
 ที่ใช้จำหน่ายอาหาร ที่จัดไว้สำหรับบริโภคอาหาร ที่ใช้ทำ ประกอบ หรือปูรงอาหาร หรือที่ใช้สดผสมอาหาร

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ

(๔) กำหนดเวลาจำหน่ายอาหาร

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปูรงอาหาร
 และผู้ให้บริการ

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปูรง
 เก็บรักษาหรือสดผสมอาหาร

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้ และของใช้อื่น ๆ

^{๑๖}มาตรา ๗๒ ผู้ใดจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สดผสมอาหารตามมาตรา ๓๘ ซึ่งมีพื้นที่
 เกินสองร้อยตารางเมตรโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ผู้ใดจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สดผสมอาหารตามวรรคหนึ่ง ซึ่งมีพื้นที่ไม่เกิน
 สองร้อยตารางเมตร โดยไม่มีหนังสือรับรองการแจ้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่น
 ห้าพันบาท

ที่ได้ให้ความเห็นไว้ในประเด็นที่หนึ่ง แต่เนื่องจากมาตรา ๔๘^{๑๓} วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การแจ้งให้
เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบเพื่อดำเนินการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร
ในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ที่ไม่ใช่การขายของในตลาดตามมาตรา ๓๘^{๑๔}
และหนังสือรับรองการแจ้งดังกล่าว ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังนั้น การกำหนดให้
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้มีอำนาจออกประกาศกำหนดแบบเอกสารในการแจ้งและหนังสือ
รับรองการแจ้งตามมาตรา ๓๘ จึงไม่สอดคล้องกับมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นบทอาศัยอำนาจ
และไม่สามารถกระทำได้

(นายนพดล เกร์ฤกษ์)

รองเลขาธิการฯ รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๖๖

---

^{๑๓}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๓, ข้างต้น

^{๑๔}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๑, ข้างต้น